

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
بخش اول: کلیات	۱۵
فصل اول: تاریخچه.....	۱۵
مبحث اول: تاریخچه بورس و ابزارهای مشتقه.....	۱۵
گفتار اول: در آمریکا و انگلستان.....	۱۶
گفتار دوم: در ایران.....	۲۱
گفتار سوم: در بازارهای نفت خام.....	۲۴
مبحث دوم: بورس کالا.....	۲۶
گفتار اول: مزایای بورس کالا.....	۲۷
گفتار دوم: جایگاه قانونی بورس نفت در ایران.....	۲۹
گفتار سوم: جایگاه قانونی بورس نفت در آمریکا و انگلستان.....	۳۱
گفتار چهارم: انواع معاملات قابل انجام در بورس کالا.....	۳۳
بند اول: بخش فیزیکی.....	۳۴
بند دوم: مشتقات.....	۳۵
گفتار پنجم: تفاوت نفت با سایر کالاها.....	۳۵
مبحث سوم: مفاهیم و کارکرد ابزارهای مشتقه.....	۳۷
گفتار اول: مفهوم ابزار مشتقه.....	۳۷
گفتار دوم: تفاوت معاملات مشتقه در بورس و خارج از بورس.....	۴۰
گفتار سوم: مبادله کنندگان ابزار مشتقه.....	۴۱
بند اول: پوشش دهندگان.....	۴۲
بند دوم: سفته بازان.....	۴۳
بند سوم: آربیتراژ کنندگان.....	۴۴
فصل دوم: اقسام ابزارهای مالی مشتقه و نقش آن‌ها در بازار نفت خام.....	۴۶
مبحث اول: اقسام ابزارهای مالی مشتقه در انگلستان و آمریکا.....	۴۶
گفتار اول: قرارداد تحویل در آینده یا سلف (Forward).....	۴۷
بند اول: ساختار قراردادهای سلف.....	۴۷
بند دوم: بازارهای کاغذی سلف.....	۵۱
گفتار دوم: قرارداد آتی (Future).....	۵۲
بند اول: ساختار بازار آتی‌ها.....	۵۳
بند دوم: تفاوت قرارداد سلف با آتی.....	۶۰
گفتار سوم: قرارداد اختیار معامله (Option).....	۶۳
بند اول: انواع اختیارات:.....	۶۶

۶ □ بررسی حقوقی قراردادهای آتی و اختیار...

- ۶۷..... بند دوم: ساختار بازار معاملات اختیار معامله
- ۷۳..... گفتار چهارم: قرارداد معاوضه (Swap)
- ۷۵..... مبحث دوم: نقش و آثار ابزارهای مشتقه مالی
- ۷۵..... گفتار اول: آثار مثبت استفاده از ابزارهای مشتقه
- ۷۵..... بند اول: کاهش ریسک قیمت
- ۷۷..... بند دوم: افزایش معاملات
- ۷۷..... بند سوم: افزایش درجه نقدینگی
- ۷۸..... بند چهارم: کاهش هزینه خطر
- ۷۸..... بند پنجم: افزایش کارایی
- ۷۹..... گفتار دوم: آثار منفی استفاده از ابزارهای مشتقه

بخش دوم: بررسی شرایط اساسی عقود در قراردادهای آتی و اختیار معامله

- ۸۱..... فصل اول: بررسی اراده و اهلیت طرفین
- ۸۲..... مبحث اول: اراده طرفین
- ۸۲..... گفتار اول: شرایط تأثیر اراده
- ۸۳..... بند اول: شرایط ایجاب و قبول
- ۸۵..... بند دوم: مطابقت ایجاب و قبول
- ۸۷..... بند سوم: توالی ایجاب و قبول
- ۹۳..... گفتار دوم: موانع تأثیر اراده
- ۹۸..... مبحث دوم: شرایط طرفین
- ۹۸..... گفتار اول: شرایط قانونی معامله در بورس
- ۱۰۰..... بند اول: شرایط اختصاصی فعالیت در بورس
- ۱۰۲..... بند دوم: خروج از حدود اذن کارگزار بورس در ایران و انگلستان
- ۱۰۴..... گفتار دوم: اختیار تصرف در موضوع معامله
- ۱۰۷..... فصل دوم: بررسی موضوع و جهت قراردادها
- ۱۰۷..... مبحث اول: شرایط موضوع قراردادها
- ۱۰۸..... گفتار اول: مالیت داشتن
- ۱۱۰..... گفتار دوم: معلوم و معین بودن
- ۱۱۱..... گفتار سوم: عقلایی و مشروع بودن
- ۱۱۲..... گفتار چهارم: مقدورالتسلیم بودن
- ۱۱۶..... مبحث دوم: ایرادات وارد بر قراردادهای آتی و اختیار از حیث موضوع
- ۱۱۶..... گفتار اول: غرری بودن معامله
- ۱۱۶..... بند اول: تعریف غرر
- ۱۲۰..... بند دوم: حکم معاملات غرری
- ۱۲۱..... بند سوم: شرایط تأثیر غرر
- ۱۲۲..... بند چهارم: معامله غرری در قانون مدنی
- ۱۲۳..... بند پنجم: رد شائبه غرری بودن قرارداد آتی

فهرست مطالب □ ۷

۱۲۶	بند ششم: رد شائبه غرری بودن قرارداد اختیار
۱۳۱	گفتار دوم: معامله کالی به کالی
۱۳۱	بند اول: تعریف معامله کالی به کالی
۱۳۵	بند دوم: پاسخ به شائبه کالی به کالی بودن قرارداد آتی
۱۴۲	گفتار سوم: عدم صدق بیع بر فروش حق
	گفتار چهارم: ایرادات وارد بر قراردادهای آتی و اختیار در حقوق
۱۴۶	آمریکا و انگلستان
۱۴۷	بند اول: قراردادهای آتی صرفاً شامل فروش وعده‌های غیرقابل اجرا است
۱۵۰	بند دوم: قراردادهای آتی، همانند شرط بندی است
۱۵۸	مبحث سوم: مشروعیت جهت قرارداد
۱۵۹	گفتار اول: رد شبهه انجام معامله با انگیزه بورس بازی
۱۶۴	گفتار دوم: رد شائبه قماری بودن قراردادها
۱۶۸	بند اول: قرارداد اختیار معامله
۱۷۱	بند دوم: قرارداد آتی
۱۷۳	بخش سوم: اوصاف، ماهیت حقوقی و آثار قراردادهای آتی و اختیار معامله
۱۷۳	فصل اول: اوصاف قرارداد
۱۷۳	مبحث اول: اوصاف قرارداد آتی و اختیار
۱۷۳	گفتار اول: لازم یا جایز بودن
۱۷۷	گفتار دوم: معلق یا منجز بودن
۱۸۰	گفتار سوم: معاوضی یا رایگان بودن
۱۸۳	گفتار چهارم: عهدی یا تملیکی بودن
۱۸۶	گفتار پنجم: آزاد یا ارشادی بودن
۱۸۷	گفتار ششم: رضایی یا تشریفاتی بودن
۱۹۰	گفتار هفتم: مسامحی یا معاملی بودن
۱۹۱	فصل دوم: ماهیت حقوقی قرارداد
۱۹۱	مبحث اول: نهادهای مشابه قراردادهای آتی و اختیار
۱۹۱	گفتار اول: نهادهای مشابه در فقه
۱۹۱	بند اول: نهادها مشابه آتی
۱۹۶	بند دوم: نهادهای مشابه اختیار معامله
۲۰۰	گفتار دوم: نهادهای مشابه در قانون مدنی
۲۰۰	بند اول: نهادهای مشابه قرارداد آتی
۲۰۳	بند دوم: نهادهای مشابه اختیار معامله
۲۱۱	مبحث دوم: قراردادهای آتی به مثابه یک عقد مستقل
۲۱۱	گفتار اول: مبانی پذیرش عقود غیر معین
۲۱۴	گفتار دوم: علل پذیرش قراردادهای آتی به عنوان یک عقد مستقل
۲۱۵	گفتار سوم: قرارداد اختیار معامله به عنوان بیع حق

۸ □ بررسی حقوقی قراردادهای آتی و اختیار...

۲۱۷.....	فصل سوم: آثار قراردادهای آتی و اختیار معامله
۲۱۷.....	مبحث اول: مسئولیت طرفین و افراد مرتبط با قرارداد
۲۱۷.....	گفتار اول: اثر قرارداد نسبت به طرفین
۲۲۲.....	گفتار دوم: تحلیل آثار قرارداد آتی نسبت به قائم مقام طرفین
۲۲۲.....	بند اول: اثر قرارداد نسبت به قائم مقام عام
۲۲۳.....	بند دوم: اثر قرارداد نسبت به قائم مقام خاص
۲۲۳.....	گفتار سوم: آثار قرارداد آتی نسبت به اشخاص ثالث
۲۲۴.....	بند اول: تحلیل آثار قرارداد نسبت به ائاق پایاپای
۲۲۴.....	بند دوم: تحلیل آثار قرارداد آتی نسبت به بورس
۲۲۵.....	بند سوم: تحلیل آثار قرارداد نسبت به کارگزار
۲۲۶.....	مبحث دوم: ضمانت اجرای قرارداد
۲۲۶.....	گفتار اول: حساب ودیعه
۲۲۸.....	گفتار دوم: ائاق پایاپای و تسویه حساب
۲۳۰.....	مبحث سوم: انحلال قرارداد
۲۳۰.....	گفتار اول: انحلال قهری قرارداد
۲۳۱.....	گفتار دوم: انحلال اختیاری قرارداد
۲۳۱.....	بند اول: فسخ قرارداد
۲۳۳.....	بند دوم: اقاله
۲۳۵.....	ضمیمه
	دستورالعمل اجرایی معاملات قرارداد سلف موازی استاندارد نفت و فراورده‌های
۲۳۵.....	نفتی در بورس کالای ایران
	دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران
۲۴۵.....	(سهامی عام)
	دستورالعمل اجرایی معاملات قرارداد سلف موازی استاندارد نفت و فراورده‌های
۲۵۸.....	نفتی در بورس کالای ایران
۲۶۸.....	دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران
۲۹۲.....	دستورالعمل معاملات قرارداد اختیار معامله سهام در بورس اوراق بهادار تهران
۳۰۹.....	فهرست منابع